

ДЖАНЬГЪР

(эилцнь 3-4 халхд)

Шар торгън бүсэри даагъан ооср-
лсн.

Аршур нертэ уулан урудад,
Аршан Шарту нертэ далагъан
Эгц арви нääмн сард
Эргэд уулад гүүсн,
Деер нарн хурц болад.
Даларн даадж бэргдсн,
Дор газр дүүджм хол болад,
Тавгнь цодад, устад бэргдсн,
Гал-Тээдж хаани көвүн
Галзу улан Савр гинэл.
Шатр болсн шар цоохр өргэдэн,
Шарин зургъан миньгън баатр
бийарн,

Шалдг арви хойр боднъгудтагъан
Шахцл уга арзин сүүр бэрэд,
Таян дөрви дуньгъра күцэд,
Суугъад орксн бääнэл.
Дундин долан дуньгъратин
Дундагъур орад Нарни Герл суувл.
Балин амтар балгъулдг,
Балтан амтар тамшалгъдг
Балнъ улан арзин сүүрэн
Бэрэд сууна гинэл.

Тави наста Таньст Герл күүжн
домбр цоквл.

Талван Цеци көвүн лүгши тавшад
биилвл.

Зургъан наста Зууни Герл күүжн
домбр цоквл,

Зулван Цеци көвүн лүгши тавшад
биилвл.

Орчлнъгин сääхн Миньян
Бимбъян сääхн урлигъан
Барун ээм деерэн хаяд,
Хаадуд-нойдудин дуулдг
Арви аньг частр дууг
Арви цагъан хургъарн дерлзүдэд.
Аль сансарн орулад татхла,

Орин ондиггъан хаяд,
Ондги деерасн доньгъдад гарсн
Шар толгъата күүжн
Хунин дун гарад бääвл.
Эн хуурин дун,
Эн домбри айс.
Эн дууна а
Заньгългътахн оли хаадудин нут-
гтнь

Күрджнндж соньсгдэд бääнэл.
Арэд амнь халцхасн,
Хорэд хотнь халцхасн боднъгуднь,
Альк хаана бääрд
Сääрэд ирсэн күндлцэд.
Альк хаана бääрд
Муурад ирсэн күндлцэд,
Нег-нег бийнь
Нег-нег орн-нутгиг
Хан Джаньгъртан ямр кевар
Орулад өгсөн күндлцэд,
Харас күн ирсиг үэл уга,
Удин нарн ганьхтл
Айстан дүүгэд сууцхав гинэл.
Удин нарн ганьхсн дагт
Джаньгърасн аагъан ави гихлэри,
Дууч хойр көвүн келвл:

— Хар хаани элч,
Халун ик баатр

Цуг дундмди суунал.
Эн нойн боднъгнь:

— Нама гидм болхла,
Уурин арви хойр боднъ минь,
Шарин зургъан миньгън баатр
минь.

Эн арзан цег кетн! — гивл. —
Эн ирсн көвүг,
Өлссн гесинь цадхтн,
Ундассн ундинь харултн.
Сурх зөвтэ үгиг
Тегэд чигн сурий — гивл.
Далн күн дамджлдг

Далгъа цагъан шаазньгар.
Арзаснь арви тав өгв,
Хорзаснь хөрн тав өгв.
Долан-наамн бугъ — марлин мах
өгв.

Дөрв — гурв шүүрэд идэд оркв.
Болд тулгъин шиирд
Бөкрн сөгдэд ирвл.
— Нарн гархин ар үзгд бээдг,
Аю Манзан буурлта,
Аах Маньяна хани,
Очи болсн уланта,
Нарни Герл гидг кумб! — гивл. —
Дуут Джаньгърахн бääнэ гихинь
соньсад,

Мана ээлгч хаамди:
Арг зуугъин Улан Хоньгърити
Бөк гихинь соньсад.
Эрки сән түшмлэн кедж авнав
гилэ;

Агъ Шавдл хатити
Сääхн гихинь соньсад,
Мана хан хатаи кенäv — гилэ;
Ариэл Бумбин зеердити
Хурди гихинь соньсад,
Мана хан көлгнäv гилэ;
Аят Шоньхр көвүгъити
Дууч гихинь соньсад,
Мана хан сөнъгчән кенäv гилэ;
Маарул алтн тугити
Сääхн гихинь соньсад.
Мана хан дääндән бәрнäv гилэ.
Эн тави юмиг
Эс өгдмн болхлати —
Нарн сар хөкрин дор,
Нарта орчлнъ деер
Таниг бääлгъхн утав гидж
Мана хан келв — гинэ.

Эн нойн Джаньгъринь келн
бääнэл:
— Алтн Күнъкә, та зүүд бәрдж
халәтн.

Зүүд бәрдж халәгъад келвл:
Зеерд мөринь унулад,
Аят Шоньхр көвүг,
Алтн тугинь үүрүләд,

Амни аргэд илгә, — гивл.
— Эзи богд Джаньгър минь.
нанд
Ариэл Бумбин зеердиг хääрлсн
хөөн,

Арви хойр боднъ бийити
Өмнк мөсн цагъан уул деерчнь
Болдин сääгъар мөчичнь.
Сääр деернь таклчлдж күләд,
Аю Манзан буурлта
Аах Маньяна хаагъинь
Амдәр шар тулмдан кегъад,
Авад ирхв! — гидж
Арг Улан Хоньгъринь келвл.
Алдр нойн богд Джаньгъринь:
— Арзин сүүрд, сокту бääгъад
келджәх

Арг зуугъин Улан Хоньгърт
Би мөрән өгшгов — гивл.
— Арг зуугъин Улан Хоньгър
Аврләд эс оддг болвчнь,
Аят Шоньхр көвүг,
Зеерд мөринь унулад,
Маарул алтн тугинь үүрүләд,
Ардасчнь илгәнäv, — гидж
Джаньгър келвл.

Аю Манзан буурлта
Аах Маньяна хаана элч —
Очи болсн уланта
Нарни Герл гидг баатр,
«Зөвтә болв» гих зәнъгән авад.
Дүүгэд гарад одвл.
Эзи богд Джаньгъринь
Ариэл Бумбин хурди зеердинь
Хоньгър,

Гурви өдр, гурви сө сурдж ядвл.
Алтн Күнъкән Чеедж өвгиг
Хоньгър ташад орксн,
Тави термин нүкнд.
Талын тави мөчнь
Тарад шигдэд одвл.
Талын тави баатр
Татсн бийднь одак
Тас гарч өглго бääвл.

(Цаарандинь барлгх)